

РЕШЕНИЕ

№ 33451

гр. София, 14.10.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 26 състав, в
публично заседание на 17.06.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мария Шишкова

при участието на секретаря **БИЛЯНА КИРИЛОВА**, като разгледа дело номер **3908** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производство по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административно процесуалния кодекс (АПК) вр. чл. 10а, ал. 4 вр. ал. 1 вр. чл. 9а, ал. 2, т. 4 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ) вр. чл. 8 и чл. 14 от Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи (КЗПЧОС) и чл. 2 от Протокол № 1 към Конвенцията за защита правата на човека и основните свободи (КЗПЧОС).

Образувано е по жалба на М. Р. К. (М. Р. К.), роден на 07 януари 2002 г., в [населено място], Народна република Б., гражданин на Б., с персонален № [ЕГН], депозирана чрез пълномощник - адв. Г. П., АК – Р. против Отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване в Република България, виза тип „D“ от 10.03.2025 г., издаден от завеждащ „Консулска служба“ в Посолството на Република България в [населено място], Република И. по Заявление № 189 от 30.01.2025 г.

В жалбата са изложени съображения за незаконосъобразност и необоснованост на оспорения административен акт. Сочи се, че Отказът за издаване на виза за дългосрочно пребиваване в Република България е постановен при съществено нарушение на процесуалните правила – несъответствие с изискванията за форма, с оглед липсата на мотиви относно фактическите обстоятелства, послужили като основание за приложение на правното основание по чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ. В този аспект е застъпено становище и за нарушено право на защита, поради липса на яснота относно конкретните данни, въз основа на които е направен изводът за липса на достоверно доказана цел и условия на пребиваване. Твърди се необосновано negliжиране на информацията в представените документи, удостоверяващи намерението на жалбоподателя да продължи образованието си в Русенския университет и условията, при които ще пребивава по време на обучението като студент в специалност „Информационни и комуникационни

технологии“. С тези аргументи е обосновано искане за отмяна на оспорения Отказ за издаване на виза тип „D“ и връщане на преписката на административния орган за ново произнасяне със задължителни указания по приложението на закона. Претендират се направените разноси, включително присъждане на адвокатско възнаграждение за процесуално представителство, на основание чл. 36 вр. чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата вр. чл. 8, ал. 3 от Наредба № 1/09.07.2004 г. за възнаграждение на адвокатската работа.

Процесуалният представител на жалбоподателя – адв. Г. П. не участва в съдебното заседание. В писмена молба – защита (л. 92 – л. 95) поддържа искането в жалбата и аргументите, с които е обосновано. Излага подробни съображения относно допуснатите нарушения на изискванията на чл. 8 и чл. 14 от КЗПЧОС и дискриминационното ограничаване на гарантираното от чл. 2 от Протокол № 1 към Конвенцията право на образование. Представя легализирани преводи на български език на приложените документи към Заявлението и Удостоверение издадено от ректора на Русенския университет „А. К.“ рег. № 11000-23 от 14.05.2025 г. (л. 97) относно периодичността на провеждане на интензивните курсове на обучение на чуждестранни студенти по „Български език“. Като допълнително съображение за незаконосъобразност на оспорения Отказ в писмената защита се сочи липсата на основания за делегиране на правомощията по съставяне и връчване на стандартен формуляр за отказ за издаване на виза от министъра на външните работи на издателя на оспорения административен акт. Претендира разноси в размер, съобразен с представения списък по чл. 80 от ГПК (л. 96) и приложените към делото доказателства.

Ответникът – завеждащ „Консулска служба“ към Посолството на Република България в [населено място], Република И. не се явява и не се представлява в проведеното съдебно заседание. По искане на пълномощника му, главен специалист И. А. в Дирекция „К. отношения“, Министерство на външните работи (л. 37 и л. 39) като доказателства са приобщени становищата на Държавна агенция „Национална сигурност“ и Дирекция „Миграция“ – Министерство на вътрешните работи от проведената по реда на чл.30, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим (Н.) съгласувателна процедура по Заявлението на М. Р. К. за издаване на виза за дългосрочно пребиваване, визата тип „D“.

Софийска градска прокуратура не е изразила становище по жалбата и не участва със свой представител в проведеното съдебно заседание въпреки своевременното уведомяване за образуваното съдебно производство.

Настоящият съдебен състав на Административен съд – София - град въз основа на приложените доказателства и становището на страните, съобразно правомощията по чл. 168 вр. чл. 146 от АПК, прие за установено от фактическа страна:

На 30.01.2025 г. с вх. № 189 в Посолството на Република България в [населено място], Република И. е заведено Заявление за издаване на виза за дългосрочно пребиваване в РБългария тип „D“ (л. 19 – л. 21 и л. 67 – л. 71, л. 62 – л. 66), депозирано от жалбоподателя М. Р. К., роден на 07 януари 2002г., в [населено място], Народна република Б., гражданин на Б., неженен, притежаващ валидно издаден на 23.04.2022 г. национален паспорт за задгранично пътуване № A03538073 със срок на валидност до 22.04.2032 г.

Като основание за издаване на виза за дългосрочно пребиваване е посочено – „обучение“ – студент в Русенски университет „А. К.“. Към Заявлението са приложени изискуемите документи по чл. 19, т. 1 и т. 2 вр. чл. 13, ал. 1 и чл. 14 от Н.

- копие на първите две страници на документ за задгранично пътуване (паспорт), издаден на 23.04.2022 г. от Народна република Б. № A03538073, със срок на валидност до 22.04.2032 г., съдържащ снимка и лични данни (л. 14, л. 22-гръб),

- копие на Застрахователна полица № 3613250600000027 от 09.01.2025 г. за валидна медицинска

застраховка за периода 15.03.2025 г. – 14.03.2026 г., издадена от ЗК „Б.“ със застрахователното покритие 60 000 лева/30 000 евро (чл. 14 от Наредбата – л. 25-гръб – л. 27),

- Удостоверение № 04-11-3039 от 27.11.2024 г., издадено от директор на Дирекция „Висше образование“ при Министерство на образованието и науката, в което е отразено, че кандидатът е приет за студент от летен семестър на учебната 2024/2025 година в Русенски университет „А. К.“, специалност „Информационни и комуникационни технологии“ на български език, редовна форма на обучение за срок от 4 години, за придобиване на образователно квалификационна степен „Бакалавър“ при семестриална такса за обучение в размер на 1 250 евро, и пълна такса за специализирана и езикова подготовка с продължителност 11 месеца в Департамент за езиково обучение към Русенския университет размер на 2 500 евро, която следва да бъде преведена по банкова сметка в БНБ (л. 12 и л. 22),

- Удостоверение изх. № 151-14, издадено на 14.01.2025 г. от директора на Дирекция „Чуждестранни студенти“ към Русенския университет, в което е посочено, че за учебната 2024/2025 г. жалбоподателят е приет за обучение в Подготвителен курс за езикова и специализирана подготовка към Д. за езиково обучение на Русенския университет, фак. № 240063 и след успешното му завършване ще продължи обучението в първи курс на О. „Бакалавър“ в редовна форма за срок от 4 години. Отражено е и, че по време на обучението М. Р. К. ще бъде настанен в Общежитие на Русенския университет – СО 4, стая 308, както и че е заплатил годишна такса за обучение в размер на 2 500 евро (л. 13 и л. 21-гръб),

- платежно нареждане от 12.09.2024 г. за преведена по сметка на учебното заведение (Русенски университет) в БНБ такса от 2 500 евро за езикова и специализирана подготовка (л. 11 и л. 25),

– потвърждение за самолетна резервация за 15.03.2025 г. за полети Д. – Д. и Д.-С. (л. 28-гръб – л. 30 и л. 72 – л. 75).

Приложени са и

- Удостоверение, издадено на 21.01.2025 г. от П. Б., към което е приложено извлечение за движенията по открита спестовна сметка на името на М. Р. К. за периода 21.09.2024 г. – 21.01.2025 г. Крайното салдо към 21.01.2025 г. по тази сметка е 15 017 916,00 бангладешки така (л. 31 – л. 33 и л. 76 – л. 77),

- Удостоверение, издадено на 21.01.2025 г. от П. Б., към което е приложено извлечение за движенията по открита спестовна сметка на името на бащата на М. Р. К. – С. К. за периода 21.09.2024 г. – 21.01.2025 г. Крайното салдо към 21.01.2025 г. по тази сметка е 4 062 630,00 бангладешки така (л. 34),

- Свидетелство за съдимост № 16WBDPJ, издадено на 11.10.2024 г. от Полицейско управление Г., Областна дирекция на полицията префектура С. (л. 27-гръб – л. 28, л. 78 – л. 80).

Оспореният Отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване виза тип „D“ (л. 7 – л. 8, л. 35) е издаден след проведена съгласувателна процедура чрез Националната визова система, въз основа на извършена проверка на информацията, съдържаща се в заявлението и приложените към него документи. Обоснован е с хипотезата на чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ. В допълнителните бележки в бланковата форма на Отказа е посочено, че целта и условията на планирания престой не са обосновани.

В съдебното производство като писмени доказателства по искане на процесуалния представител на ответника са приети – Становище рег. № 5373р-355 от 18.02.2025 г. на началника на Група „Миграция“ при Областна дирекция на вътрешните работи – Р. (л. 50 и л. 54), към което е приложено копие на Докладна записка рег. № 5373р-352 от 18.02.2025 г. на полицейски инспектор в Група «Миграция» при ОД на МВР – Р. (л. 51 – л. 52 и л. 55 – л. 57). В Становището са отразени имена на 8 граждани на Народна република Б., сред които и името на жалбоподателя М. Р. К. като

е посочено, че всички са приети за редовни студенти в Русенския университет, но задължително условие за записването им е успешно преминат подготвителен езиков курс по български език. Отчетено е, че езиковият курс е с продължителност 9 месеца, а обективната възможност за най-ранно пристигане на апликанта в Република България е през м. март 2025 г. Направен е извод, че при тези данни е невъзможно продължаването на процеса на обучение като редовен студент в избраната специалност през същата учебна година. Въз основа на данни за успеваемостта на получили визи за дългосрочно пребиваване на територията на Република България през предходната учебна 2023/2024 година 22 чуждестранни студенти от И., П. и Б. в Русенския университет „А. К.“, от които 18 новопостъпили, е направена констатация, че едва 6 продължават обучението. Посочено е, че на 14 са наложени принудителни административни мерки по чл. 39а, ал. 1, т. 2 от ЗЧРБ – „Връщане до страна на произход, страна на транзитно преминаване или трета страна“, но поради липса на данни, че са напуснали страната са обявени за издирване. Отчетено е и, че за учебната 2024/2025 година в средата на учебната година през м. януари 2025 г. са постъпили 45 бр. искания за издаване на визи за дългосрочно пребиваване, визи тип „D“, значителната част от които - подадени в дипломатическото представителство на България в И.. Въз основа на тази информация е направен извод, че заявителите, в частност и жалбоподателят, не могат да докажат достоверно целта и условията на заявеното пребиваване на територията на страната.

В приложената Докладна записка към Становището на началника на Група „Миграция“ при ОД на МВР – Р. (л. 55 – л. 56) са възпроизведени обобщени данни от проведени беседи с двама от общо трима граждани на Народна република Б., обучаващи се в Русенския университет, получили статут на продължително пребиваващи чужденци в Република България (чл. 24а, ал. 1 от ЗЧРБ). Сочи се, че и двамата са изпитали сериозни затруднения по време на обучението си по езикова подготовка, и това е наложило удължаване на периода ѝ, което е довело и до допълнителни разходи за такси и издръжка. По отношение на третия студент от Б. е отразено, че макар и да е заплатил такса за общежитие за учебната 2024/2025 г. не пребивава в него, а според данните на АИС „Граничен контрол“ е напуснал страната на 23.11.2024 г., след което няма регистрирано влизане.

В представената информация от заместник председателя на Държавната агенция „Национална сигурност“ – рег. № М-6096 от 27.05.2025 г. (л. 58 – л. 59) е отразено, че в съгласувателната процедура по чл. 30 от Н. е изразено становище от Териториална дирекция «Национална сигурност» - Р., според която апликантът не е идентифициран като заплахата за националната сигурност. Отбелязано е, че не са изготвени писмени документи по повод изразеното становище в Националната визова система. Уточнено е, че Б. е идентифицирана от всички държави от Ш. пространство като държава с висок индекс на миграционен риск, поради което дължимата преценка при издаване на визи включва проверка на заявената цел на пребиваване и последващата възможност за използване на страната като транзитен пункт.

С писмо от 14.05.2025 г. рег. № 11000 – 23, ректорът на Русенския университет „А. К.“ (л. 97) е уведомил състав на Административен съд – София – град, разглеждащ адм. дело 3833/2025 г., че обучението в подготвителния курс за езикова и специализирана подготовка през учебната 2024/2025 г. се провежда от Департамент за езиково обучение целогодишно в учебни групи от не повече от 10 студенти, като всяка група провежда занятията си по различно време, в зависимост от броя на включените лица. Посочено е, че последната група, която е започнала обучение през м. март 2025 г. ще приключи интензивния курс през м. август 2025 г. и успешно завършилите езиковия курс ще могат да се запишат за новата учебна година 2025/2026 г. в първи курс на избраната специалност. Уточнено е, че този принцип се използва при формиране на учебни групи

в рамките на всяка текуща учебна година, която започва през м. септември и завършва през м. юли на следващата календарна година, а началната и крайна дата се определят ежегодно. Заверено копие от писмото е представено от пълномощника на жалбоподателя в настоящото производство и е прието като доказателство по делото.

Така описаните релевантни за правния спор факти, установени от приложените към делото доказателства дават основание за следните правни изводи :

Жалбата е процесуално допустима - подадена е на 19.03.2025 г., в предвидения преклузивен срок по чл. 149, ал. 1 от АПК (Отказът за издаване на виза „D“ е връчен лично на жалбоподателя на 10.03.2025 г.), срещу подлежащ на съдебен контрол административен акт, съгласно чл. 10а, ал. 1 във вр. ал. 4 във вр. чл. 9а, ал. 2, т. 4 от ЗЧРБ, от надлежно упълномощен процесуален представител на адресата на оспорения акт, чийто права са засегнати неблагоприятно.

Разгледана по същество – жалбата е **ОСНОВАТЕЛНА**.

Редът и условията, при които чужди граждани пребивават на територията на Република България е регламентиран в Закона за чужденците в Република България. Валидно издадената виза е изискване за влизане на територията на страната на чужд гражданин, който не е гражданин на държава – членка на ЕС.

Съгласно разпоредбата на чл. 9г, ал. 1 от ЗЧРБ, оправомощени от ръководителя на съответната структура длъжностни лица в Министерство на външните работи, в дипломатическите и консулските представителства на Република България в чужбина и органите за граничен контрол, могат да вземат решения за издаване, за отказ за издаване, за анулиране и отмяна на визи, а в службите за административен контрол на чужденците – за анулиране и отмяна на визи, при условия и по ред, определени с Наредбата по чл. 9е, ал. 1 – Наредбата за условията и реда за издаване на визи и определяне на визовия режим (Н.).

В чл. 30, ал. 2 от Н. е предвидено правомощието на консулските длъжностни лица да издадат или да откажат издаване на виза за дългосрочно пребиваване в Република България по чл. 15, ал. 1 от ЗЧРБ (със срок на валидност до 6 месеца и право на пребиваване до 180 дни, на желаещ да получи продължително, дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България чужденец) след разрешение от Дирекция „К. отношения“, въз основа на мотивирано становище от службите за административен контрол на чужденците в Република България и Държавна агенция „Национална сигурност“, освен случаите по чл. 35, ал. 2. Съгласуването се извършва по ред и срокове, определени в Инструкция на министъра на външните работи, министъра на вътрешните работи и председателя на Държавна агенция „Национална сигурност“.

Оспореният Отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване, по чл. 15, ал. 1 от ЗЧРБ е съставен от компетентен орган – завеждащ „Консулската служба“ в Посолството на Република България в [населено място], Република И. с делегирани правомощия със Заповед № 26 от 10.02.2025 г. на ръководителя на дипломатическото представителство (л. 38), в изпълнение на издадена, съгласно чл. 5, ал. 3 от Устройствения правилник на Министерство на външните работи, Заповед № 95-00-26 от 16.01.2025 г. на министъра на външните работи, на основание чл. 34, и чл. 29а, ал. 2 от Н. (л. 36).

Съгласно т. 4 от заповедта на министъра на външните работи, с писмена заповед на ръководителите на дипломатическите и консулски представителства на Република България се определят консулските длъжностни лица в съответното представителство, които съставят, подписват и връчват (съобщават) на заинтересованите лица формулярите по образец съгласно Приложение № 7 към чл. 34, ал. 3 от Н. и Приложение VI към чл. 32 от Визовия кодекс. Решението за отказ за издаване на виза на основанията, посочени в чл. 10 от ЗЧРБ и чл. 32, т. 1 от Регламент (ЕО) 810/2009 г. на Европейския Парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година за

създаване на Визов кодекс на Общността, е предоставено на длъжностни лица в Дирекция „К. отношения“, ангажирани със съгласуване и проверки на заявленията за издаване на визи. В т. 2 на заповедта на министъра на външните работи е посочено, че за всеки случай на отказ за издаване на виза и мотивите за този отказ, се уведомява съответното задгранично представителство на Република България, а в заповедта на ръководителя на дипломатическото представителство на Република България в Д., И. (л. 38) е определено поименно длъжностното лице, което следва да състави и подпише формуляра по образец, съгласно Приложение № 7 към чл. 34, ал. 3 от Н., при посочено основание за отказ по чл. 10 от ЗЧРБ.

Конкретиката на настоящия казус не отговаря на критериите по чл. 35, ал. 2 от Н. и в този смисъл от приложените към преписката заверени копия на документи, приети като писмени доказателства по делото, както и от представените становища от Дирекция „Миграция“ при Министерство на външните работи и Държавна агенция „Национална сигурност“ безспорно е установено спазването на изискванията при провеждане на съгласувателната процедура по чл. 30 от Н.. Заявлението и приложените към него документи са изпратени чрез Националната визова информационна система в Дирекция „К. отношения“ при Министерство на външните работи, а впоследствие и до Дирекция „Миграция“ и Държавна агенция „Национална сигурност“ за проверка, включително и в автоматизираните национални информационни фондове, Ш. информационна система и В. информационна система на Европейския съюз.

Оспореният Отказ за издаване на виза „D“ е обективизиран върху стандартен формуляр за уведомление и обосновка на Отказ за издаване на виза, анулиране или отмяна на виза след получено разрешение от Дирекция „К. отношения“ и становища на Дирекция „Миграция“ и Държавна агенция „Национална сигурност“, съгласно чл. 20, ал. 2 и ал. 3 от Инструкция № КОВ-04-02-351 от 15.08.2013 г. за условията и реда за съгласуване на заявленията за издаване на визи. Съдържа всички реквизити, отразени в Приложение № 7 към чл. 34, ал. 1 от Н., изискуеми и съгласно общите правила в чл. 59, ал. 2 от АПК. Във формуляра е посочено правното основание, на което е отказано издаването на виза – чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ – необосновани достоверно цел и условия на заявеното пребиваване.

Доколкото задължителното тълкуване, дадено с Тълкувателно решение № 16/1975 г. на ОСГК на Върховния съд, допуска мотивите на административния акт да бъдат изложени и в друг документ предхождащ или съпътстващ издаването на акта, в конкретния казус административният орган се е съобразил с част от мотивите, с които е обосновано отрицателното становище на началник Група "Миграция" при ОД на МВР – Р. относно наличието на основанията по чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ. В Отказа не е посочено второто визирано основание в становището – по чл. 10, ал. 1, т. 22 от ЗЧРБ.

Съгласно императивните разпоредби на чл. 34, ал. 3 от Н. и чл. 20, ал. 3 от Инструкция № КОВ-04-02-351 от 15.08.2013 г. за условията и реда за съгласуване на заявленията за издаване на визи при отрицателно становище на Дирекция „Миграция“ и/или ДАНС и наличие на някое от основанията по чл. 10, ал. 1 от ЗЧРБ се отказва издаване на виза за дългосрочно пребиваване.

В настоящия казус са налице и двете кумулативно предвидени предпоставки в чл. 20, ал. 2 от Инструкцията – отрицателно становище на Дирекция „Миграция“ чрез изразеното от началника на Група „Миграция“ при ОД на МВР – [населено място] и позоваване на основанията по чл. 10, ал. 1, т. 17 от ЗЧРБ.

Изводът на административния орган за необоснована цел и условия на заявеното от жалбоподателя М. Р. К. пребиваване на територията на Република България, според настоящия съдебен състав не отговаря на информацията в представените документи към Заявлението за издаване на виза за дългосрочно пребиваване по чл. 15, ал. 1 от ЗЧРБ.

Въпреки че заявлението е подадено в Посолството на Република България в И. едва на 30.01.2025 г. хронологията на приложените към него документи, с които е обоснована целта на пребиваване на апликанта не съответства на анализирания в отрицателното становище обобщени данни за чужденци – студенти в Русенски университет получили и статут на пребиваване на територията на Република България.

От приложеното платежно нареждане за платена такса за задължителния езиков курс е видно, че заявителят е превел дължимата сума от 2 500 евро още на 12.09.2024 г., а на 11.10.2024 г. е издадено свидетелството му за съдимост. На 27.11.2024 г. е издадено Удостоверението от Министерство на образованието и науката, а на 14.01.2025 г. и Удостоверението от Дирекция „Чуждестранни студенти“ на Русенския университет. Непосредствено след това е направена и резервацията на самолетни билети – на 24.01.2025 г. В този контекст, позоваването единствено на датата на подаване на Заявлението в Посолството в [населено място], Република И. – 30.01.2025 г. не може да обоснове извод във вреда на заявителя относно обосноваността на заявената цел на пребиваване в Република България.

Наред с изложеното, в представената информация от ректора на Университета за реда на сформирани на групите за провеждане на задължително езиково обучение, е посочено, че именно през м. март 2025 г. е започнало обучението на поредната група от чуждестранни студенти. Тези обективни данни не дават основание да се възприемат за относими към конкретния апликант обобщенията в становището за невъзможност задължителното езиково обучение да бъде проведено в рамките на текущата учебна година, с оглед несвоевременното подаване на заявлението за издаване на виза, респективно за необоснованост на заявената цел на пребиваване. Липсват фактически твърдения, въз основа на които е прието за недостоверно или недостатъчно обосновано заявеното намерение от жалбоподателя за продължаване на образованието във висше учебно заведение в България манифестирано чрез заплащане на дължимата такса за задължително езиково обучение – факт, удостоверен освен с надлежно издаден и неоспорен платежен документ, и с официални документи, издадени от учебното заведение и от Министерство на науката и образованието. Подобна информация не се съдържа и в приложената към отрицателното становище Докладна записка, изготвена в иначе надлежно проведената съгласувателна процедура.

Правото на чужденец да влиза и пребивава на територията на дадена страна не е включено в правото на достъп до образование, но доколкото интеграцията е имплицитно свързана с демократичните измерения на пряко защитеното от Конвенцията право на образование единствено много сериозни основания могат да предпоставят ограничаването му на основата на гражданство, в какъвто смисъл е част от информацията, съдържаща се в становищата на Дирекция „Миграция“ и Държавна агенция „Национална сигурност“.

Съгласно разпоредбата на чл. 21, § 3, б. „б“ от Регламент (ЕО) № 810/2009 г. на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. за създаване на Визов кодекс на Общността (Визов кодекс) достоверното обосноваване на целта и условията на планирания престой, и наличието на достатъчно средства за издръжка за срока на планирания престой, а и за завръщането в държавата по произход или пребиваване, са задължителни изисквания при проверката на кандидата отговаря ли на условията за влизане и престой.

Към заявлението на жалбоподателя М. К. е представено копие на самолетен билет, удостоверяващ заплатени разходи за пристигане на територията на страната на 15.03.2025 г. Представено е удостоверение за платена такса за обучение за специализирана езикова подготовка, както и за резервация на общежитие към висшето учебно заведение.

Съгласно § 7, чл. 21 от Регламента, Заявлението за издаване на виза за дългосрочно пребиваване

следва да бъде разгледано главно въз основа на автентичността и надеждността на представените документи и направените декларации от кандидата, затова е предоставена възможност на консулските длъжностни лица при необходимост да провеждат интервю с кандидата и да изискват допълнителни документи (§ 8, чл. 21 от Регламента).

В този смисъл, обосновано е позоваването на жалбоподателя на правото по чл. 2, изр. 1 от Протокол № 1 към КЗПЧОС - „*Никой не може да бъде лишен от правото на образование*“, което гарантира достъп до всички съществуващи образователни институции и включва предаване на знания и интелектуално развитие, както и възможност да се извлича полза от придобитото образование във всички образователни степени – основно, средно, висше образование, а и специализации. Субект на гарантираното в чл. 2, Протокол № 1 право е всяко лице, което има желание да се ползва от правото на образование (*Решение на ЕСПЧ от 27.05.2014 г. по жалба № 16032/2007 г., В. В. срещу България - § 31 - § 33*), а всяка държава, която е създала съответните образователни институции има задължение да осигури ефективно право на достъп до тях.

Отнесено към конкретиката на настоящия казус достъпът до институции за висше образование, които съществуват в Република България, е част от правото на гражданите, гарантирано от чл. 2, изр. първо от Протокол № 1 към КЗПЧОС, доколкото „*за разлика от някои други обществени услуги, образованието е право, което се радва на директна защита по силата на Конвенцията. Също така това е много специфичен вид обществена услуга, която не е само от пряка полза за тези, които се възползват от нея, но и изпълнява по-широки обществени функции. Всъщност, Съдът вече е имал повод да отбележи, че "в едно демократично общество правото на образование ... е задължително за поддържането на правата на човека [и] играе... фундаментална роля..."* (§ 33, В. В. срещу България; § 55 П. срещу България).

В настоящия казус, в отрицателното становище на Дирекция „Миграция“, с което се е съобразил решаващият орган не е посочено какво е основанието, за да се приемат за недостатъчни конкретно представените документи към заявлението на кандидата за издаване на виза за дългосрочно пребиваване, с които са обосновани целта на пребиваването – обучение в редовна форма в бакалавърска програма на Русенски университет и условията на пребиваване – студентско общежитие при Русенски университет, включително източниците на средства за издръжка – наличност в спестовна сметка и заявено намерение за финансово подпомагане от родител.

Обобщените данни за успеваемостта на чуждестранните студенти в Русенския университет, а и информацията за наложени принудителни административни мерки, по реда на чл. 39а от ЗЧРБ, не могат да се ползват като основание за ограничаване на правото на достъп до образование гарантирано от чл. 2, изр. първо по Протокол № 1 от КЗПЧОС на други кандидати за издаване на виза. В Решение на СЕС от 10 септември 2014 г. по дело С-491/13, е прието, че «*Да се позволи на дадена държава-членка да въвежда по отношение на приема на граждани на трети страни с цел образование допълнителни условия към предвидените в членове 6 и 7 от Директива 2004/114/ЕО на Съвета от 13 декември 2004 г. относно условията за прием на граждани на трети страни с цел образование, ученически обмен, безвъзмездно обучение или доброволческа дейност, би било в противоречие с посочената в Директивата цел да се насърчава мобилността на тези граждани.*». Съгласно чл. 5, § 3 от Директива (ЕС) 2016/801 когато всички общи и специални условия за прием са изпълнени гражданите на трети държави имат право на разрешение за пребиваване на територията на съответната държава членка.

Съдебната практика е непротиворечива по отношение на изискването на чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК административният акт да съдържа фактически основания и данни, изведени при анализа на относими към конкретния апликант правнорелевантни факти и обстоятелства, въз основа на

които да е посочено основаниято за отказ по чл. 10, ал. 1 от ЗЧРБ. При постановяване на административния акт издателят е задължен да посочи ясно относимите факти, които касаят заявителя, а не да се позовава на обобщения на данни за други лица.

По изложените съображения съдът счита, че оспореният административен акт следва да бъде отменен, на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, а преписката да се върне на длъжностното лице в Посолството на Република България в [населено място], И. за ново разглеждане на подаденото от М. Р. К. на 30.01.2025 г. Заявление за издаване на виза за дългосрочно пребиваване. При новото разглеждане, съгласно чл. 173, ал. 2 от АПК, следва да бъдат съобразени указанията по тълкуването и прилагането на закона дадени в мотивите на настоящото решение.

При този изход на делото, съгласно разпоредбата на чл. 143, ал. 1 от АПК, на жалбоподателя се дължи възстановяването на направените разноски за държавна такса за образуване на съдебното производство в размер на 10 лева (л. 15), а на основание чл. 36, ал. 2 вр. чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата вр. чл. 8, ал. 3 от Наредба № 1/2004 г. за заплащане на адвокатската работа в полза на процесуалния представител – адв. Г. П. П., съгласно сключения Договор за правни услуги от 12.03.2025 г. (л. 10) следва да се присъди възнаграждение в размер на 1 000 лева, което е съответно на процесуалната активност, а и на фактическата и правна сложност на делото.

Мотивиран от изложеното, и на основание чл. 172, ал. 2, предл. второ от АПК, Административен съд – София – град, Първо отделение, 26 състав

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ по жалба на М. Р. К. (М. Р. К.), роден на 07 януари 2002 г., в [населено място], Народна република Б., гражданин на Б., с персонален № [ЕГН], депозирана чрез пълномощник - адв. Г. П., АК – Р., Отказ за издаване на виза за дългосрочно пребиваване в Република България, виза тип „D“ от 10.03.2025 г., издаден от завеждащ „Консулска служба“ в Посолството на Република България в [населено място], Република И. по Заявление № 189 от 30.01.2025 г.

ВРЪЩА преписката на административния орган за ново произнасяне по Заявление за издаване на виза за дългосрочно пребиваване в Република България, виза тип „D“ № 189 подадено на 30.01.2025 г. в Посолството на Република България в [населено място], Република И. от М. Р. К. (М. Р. К.), роден на 07 януари 2002 г., в [населено място], Народна република Б., гражданин на Б., с персонален № [ЕГН].

ОСЪЖДА Министерство на външните работи **да заплати на** М. Р. К. (М. Р. К.), роден на 07 януари 2002 г., в [населено място], Народна република Б., гражданин на Б., с персонален № [ЕГН], със съдебен адрес – [населено място], [улица], вх. 3, ет. 1, ап. 24 чрез адв. Г. П. П., АК – Р. направените по делото разноски за държавна такса в размер на 10 (десет) лева.

ОСЪЖДА Министерство на външните работи **да заплати на** адв. Г. П. П., вписан в Адвокатска колегия – Р. под № [ЕГН], със съдебен адрес – [населено място], [улица], вх. 3, ет. 1, ап. 24, на основание чл. 143, ал. 1 от АПК вр. чл. 36, ал. 2 вр. чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата, сумата от 1 000 (хиляда) лева – адвокатско възнаграждение за процесуално представителство.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд в 14-дневен срок от съобщението на страните.

СЪДИЯ:

